

Verrijken en verdiepen in unit 1-2

Doelenmuur brengt eigenaarschap

De kleuters in unit 1-2 van basisschool De Regenboog in Schaijk hebben een heuse doelenmuur: een hulpmiddel voor leerkrachten Vera Wolters en Susan Hoogenboom om met de kinderen – vooraf en achteraf – te bespreken wat er geleerd en geoefend wordt. 'Het konijn vouwen was een makkie, maar opruimen vond ik moeilijk,' bekennt een kleuter.

De kinderen betrekken bij wat ze willen oefenen, leren, en willen kunnen.

'Voor de hogere groepen kun je makkelijk de groepsdoelen van rekenen aan de muur hangen', zegt Vera Wolters. 'Maar hoe visualiseer je doelen bij kleuters die nog niet kunnen lezen en rekenen?' Vorig jaar worstelden Vera en haar collega met de vervolgstappen van het doelgericht werken met het observatie- en registratie-instrument KIJK!. 'Met Susan zocht ik een manier om ons aanbod te verrijken en te verdiepen en daarbij ook de doelen van unit 1-2 te visualiseren. Op Pinterest vond ik een leerkracht die kleuren en vormen op een muur had geplakt. Zo zijn wij ook begonnen.'

KIJK!-lijnen

Telkens op maandag worden de nieuwe doelen middels de doelenmuur in de kring uitgelegd. De leerkrachten kiezen daarbij steeds twee ontwikkelingslijnen van KIJK! om te observeren. En er is elke week een spel-, reken-, taal-, 'schrijf'-activiteit, motorische activiteit en iets te knutselen. Vera: 'We betrekken de kinderen bij wat ze willen oefenen, leren, en willen kunnen.'

'We werken aan eigenaarschap', vult Susan Hoogenboom aan. 'De kinderen kunnen zelf aangeven waar ze mee bezig zijn. Ze praten over het proces van hun werkje. Daardoor gaan ze bewuster om met de activiteiten in de klas.'

Focus houden

'De muur zorgt dat wij focus houden', licht Susan het voordeel voor de leerkrachten toe. 'De werkjes zijn onderdeel van het centrale thema en daar maken we onze aantekeningen bij. Ook maken we er foto's van.' De muur is ook een handig hulpmiddel voor de informatie aan ouders. En aangezien Vera en Susan een duobaan hebben, vergemakkelijkt het ook de overdracht. 'Wat heeft juf Vera hier al over verteld, vraag ik dan. En dan hoor ik ook wat een kind ermee gaat doen en of het begrepen is.' Susan vindt daarom dat de doelenmuur ertoe doet. 'Ik voel ik me nu ook een betere leerkracht.'

Lees verder op www.bco-onderwijsadvies.nl/de-doelenmuur-biedt-kleuters-en-leerkrachten-houvast

Meer informatie bij:

GemmieDerksen@bco-onderwijsadvies.nl

In deze nieuwsbrief:

- Doelenmuur brengt eigenaarschap op bs De Regenboog in Schaijk 1
- Onderzoekend leren op bs Hulsberg 2
- Alles onder een dak bij IKC de triviant in Stein 4
- Spellingonderwijs in Kansrijke Combinatiegroepen op bs Edith Stein in Zijtaart 5
- Beter rekenonderwijs door meer vakmanschap op bs De Laak in Wamel 6
- Column Innoveerkracht 7
- Conferenties en seminars 7
- Weert pakt leesproblemen aan met Bouw! 8

Onderzoekend leren op basisschool Hulsberg

Samen kennis bouwen met mindmappen

2 | Basisschool Hulsberg gebruikt (digitaal) mindmappen bij onderzoekend leren. Het is ontwikkeld door docent-onderzoeker Harry Stokhof, die hierop volgend jaar promoveert. Voor leerkrachten blijkt mindmappen een aantrekkelijk hulpmiddel om de nieuwsgierigheid van leerlingen te prikkelen.

Gezellig geroezemoes op basisschool Hulsberg. Kinderen van verschillende leeftijden werken in groepjes samen aan het thema middeleeuwen. Het ene groepje richt zich op bestuur en wetten, een andere groep is in de weer met cultuur, weer anderen buigen zich over beroepen of wonen. De leerlingen zetten hun associaties, ideeën en vragen op briefjes, de leerkracht observeert, stimuleert en stelt de juiste vragen om de leerlingen verder te helpen. Af en toe haalt hij zijn expertmindmap uit zijn broekzak om te kijken of alles aan bod komt.

Genieten

Directeur Lilian Knooren geniet van deze momenten op school. 'Leerlingen zijn vrijer en actiever dan bij 'normale' lessen als rekenen en lezen. Sommigen vinden de traditionele manier van lesgeven fijner. Het is aan de leerkrachten om ook deze kinderen te motiveren.' Basisschool Hulsberg begon enkele jaren geleden met het thematisch werken in groepsoverstijgende

Kinderen van basisschool Hulsberg werken in hun groepje actief aan de mindmap over het thema middeleeuwen.

samenstelling. Doel was om vaardigheden als samenwerken, plannen, kritisch denken en creatief oplossen te leren. Onderzoekend leren kwam twee jaar geleden in beeld. Rik Steinschuld, leerkracht groep 8: 'We begonnen eraan, maar ontdekten dat kinderen het lastig vinden om onderzoeksvragen te formuleren. En dat wij, leerkrachten, moeite hebben om hen daarin te stimuleren.'

Houvast

Adviseur Jo Verlinden introduceerde de aanpak van Harry Stokhof. 'Veel basisscholen worstelen met hetzelfde probleem als Hulsberg',

zegt Harry. 'Leerkrachten zijn gewend dat zij de vragen stellen en dat kinderen antwoord geven. Bij onderzoekend leren stellen kinderen juist zelf de vragen.' Samen met scholen ontwikkelde hij daarvoor een werkwijze. Die begint met de leerkrachten zelf: zij maken een expertmindmap over het thema. 'Een krachtig begin,' zegt Lilian: 'Leerkrachten bepalen samen wat de kinderen moeten leren over het onderwerp.' Dat biedt houvast tijdens het proces, aldus Rik. 'Je kunt leerlingen beter begeleiden, omdat je weet wat je wilt bereiken. Door de expertmindmap weet je zeker dat alle onderwerpen die in de einddoelen staan, aan bod komen.'

Mindmap

Fase 2 is de introductie van het onderwerp en van de manier van werken, op een manier die kinderen enthousiast maakt. In Hulsberg voerden twee leerkrachten in opblaasbaar paardepak een riddergevecht op. 'Je kunt kinderen niet aan hun lot overlaten, een goede én aantrekkelijke uitleg is nodig', licht Harry toe. Vervolgens gaan de leerlingen aan de slag. Rik: 'Leerlingen kozen een onderwerp binnen het thema, zo ontstonden klassenoverstijgende groepjes. In die groepjes startten ze met associëren. Wat in hen opkwam, schreven ze op post-its.' Harry: 'Dit is nodig om erachter te komen wat de kinderen al over het onderwerp weten.' Samen rubriceerden leerkrachten en leerlingen de post-its en maakten er per onderwerp een papieren of digitale mindmap van. Die vormden de basis voor fase 3, waarbij leerlingen de diepte in gaan.

Tussentijds presenteren

Elke vraag is welkom, zegt Jo Verlinden. 'Er ontstaan vanzelf ook onderzoeksvragen. In Hulsberg zag je het: hoe maakten de middeleeuwen een boog in een kasteel? En een hefbrug? Hoe bewaarden ze vlees? Onderzoek het!' Dat is fase 4. 'Samen bouw je op die manier kennis', aldus Rik. Belangrijk is om die tussentijds te delen, zegt Lilian. 'Voorheen sloten we een thema af met groepspresentaties. Na drie presentaties verslapte de aandacht. Nu halen we de andere kinderen erbij als een groep iets interessants ontdekt heeft, we doen geen eindpresentatie meer.' Harry vindt dit sterk: 'Voordeel is ook dat leerlingen tussentijds nieuwe ideeën kunnen krijgen om te onderzoeken.'

Leerproces

Fase 5 in het proces is evalueren: wat ging goed, wat kan beter? Maar ook: wat zijn de leeropbrengsten? Zover is de school in Hulsberg nog niet. Maar het team is blij met waar het nu staat. 'We zien de voordelen, maar vinden het ook nog moeilijk om los te laten', merkt Rik. En Lilian: 'Het is een leerproces: voor leerlingen en het team. Jo leert ons onder meer om meer diepgang te krijgen in het werken met mindmaps en om coöperatieve werkvormen toe te passen. Ook geeft hij handvatten om het denken van kinderen te stimuleren. Het eindproduct vinden we nog niet zo belangrijk; het gaat nu om het proces.'

Wil je meer leren over de aanpak van Harry Stokhof, lees dan het interview met hem op www.bco-onderwijsadvies.nl/met-mindmappen-kun-je-de-nieuwsgierigheid-prikkelen

Meer informatie bij:

JoVerlinden@bco-onderwijsadvies.nl

Alles onder een dak bij IKC de triviant

Het kindcentrum dat nergens op lijkt

4 | Integraal kindcentrum de triviant in Stein is gebouwd zonder muren tussen basisschool, peuterspeelzaal, kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang. Daardoor kunnen niet alleen kinderen van 0 tot 12 jaar zich optimaal ontwikkelen, maar ook de medewerkers.

IKC de triviant is een initiatief van Kindante (basisonderwijs), Spelenderwijs (peuterspeelzalen) en MIK (kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang). Drie organisaties, drie culturen, drie cao's. 'Het idee om samen een integraal kindcentrum te beginnen, ontstond zo'n vijf jaar geleden', zegt directeur Nan Galema van de triviant. 'In die tijd waren we ook met nieuwbouwplannen bezig. Die twee ontwikkelingen hebben we mooi in elkaar kunnen vlechten.'

Gelijkwaardigheid

Uitgangspunt was een gezamenlijke pedagogische visie én gelijkwaardigheid van alle medewerkers. 'Iedereen is even belangrijk, we werken samen, delen kennis en kunde en gebruiken elkaars leermiddelen, materialen en ruimtes. Dat hebben we van meet af aan duidelijk gemaakt. Ondanks verschillende functies, cao's en budgetten.' Spelenderwijs hebben medewerkers elkaar leren kennen en zijn ze gaan samenwerken. 'We zijn begonnen met een concreet onderwerp, de gezonde school. Iedereen heeft dat binnen zijn eigen groep opgepakt, maar medewerkers zijn ook bij elkaar gaan kijken: hoe doe jij dat? Dat heeft het project een boost gegeven en uiteindelijk het vignet Gezonde School opgeleverd.'

Nan Galema voor de wall of fame: 'We werken samen en delen kennis en kunde.'

Leren van elkaar

Leren van en met elkaar, het is een belangrijke doelstelling van het kindcentrum, zegt Nan. 'We stimuleren het op alle fronten. We hebben een wall of fame, waar medewerkers hun sterke kanten laten zien. En een smoelenboek waarin iedereen geschreven heeft wie hij is, wat hij te bieden heeft én wat zijn hulpvraag is. Op basis daarvan zoekt een medewerker actief een collega op die hem kan helpen. Onze ervaring is dat er door het samenbrengen van medewerkers van verschillende organisaties een surplus aan kwaliteit ontstaat.'

Eén plan

Medewerkers weten elkaar steeds beter te vinden, merkt Nan. 'We hebben een gezamenlijk doel, een gezamenlijke verantwoordelijkheid, namelijk dat het kind zich optimaal kan ontwik-

kelen. We werken met één doorgaande leerlijn, één kind, één gezin, één plan.' Dat vraagt om goede interne afstemming, eenduidige communicatie en uitstraling, zegt hij. 'Alle medewerkers hebben naar elkaar uitgesproken hiervoor te gaan. Mede daardoor zijn we een kindcentrum dat nergens op lijkt. En daar zijn we trots op.'

Wil je lezen hoe het nu met de triviant gaat en wat de uitdagingen zijn voor de toekomst? Lees dan verder op: www.bco-onderwijsadvies.nl/nieuwe-medewerkers-moeten-net-zo-bevlogen-zijn

Meer informatie bij:
Jan-Josjanssen@o2-onderwijsadvies.nl

Spellingonderwijs in kansrijke combinatiegroepen

Behoeftes van kinderen centraal

Basisschool Edith Stein in Zijtaart geeft spellinglessen vorm in Kansrijke Combinatiegroepen. Directeur Christel Ermers en leerkracht Emily Megens ervaren dat het vakmanschap van leerkrachten daardoor meer ruimte krijgt. Christel: 'Niet de methode staat centraal, maar de leerdoelen en behoeftes van kinderen. Die manier van lesgeven is volgens mij een antwoord op knelpunten waar veel scholen tegenaan lopen.'

Door krimp in de regio werkt Edith Stein met combinatieklassen. 'Veel leerkrachten hadden het gevoel dat ze voortdurend heen en weer liepen tussen de jaargroepen', legt Christel Ermers uit. 'Daarom wilden ze de lessen waar mogelijk verbinden en hun vaardigheden op het gebied van gedifferentieerde instructie en coöperatieve werkvormen opfrissen. Er werd bewust gekozen om dit in een betekenisvolle context te doen, in ons geval het spellingonderwijs.'

Kritisch omgaan met de lesstof

Op verzoek van Christel introduceerde adviseur Mat Custers Kansrijke Combinatiegroepen: een aanpak die leerkrachten ruimte biedt om alle didactische stappen zorgvuldig af te ronden.

Verbinding in de lessen stimuleert de betrokkenheid van kinderen.

'Ondanks dat het verschillende groepen zijn, kun je instructies of werkvormen best met elkaar verbinden', stelt Mat. 'Daarbij is het belangrijk dat leerkrachten kritisch omgaan met de lesstof. Als je het doel van je les scherp hebt en de behoeftes van kinderen centraal stelt, hoef je niet alle stappen van een methode zonder meer te volgen. Wie bewust kiest welke oefeningen van toegevoegde waarde zijn, heeft meer tijd om rond te lopen, verlengde instructie te geven, te prikkelen en bij te sturen. Dat is ontzettend waardevol.'

Zinvol aan de slag

Emily Megens, leerkracht in groep 4-5, vond het in eerste instantie lastig om de methode los te laten. 'Maar nu geeft het juist veel energie. Ik denk niet meer na over op welke bladzijde we zijn, maar duik echt in de leerlijnen. De volgende stap is om dat ook op te pakken bij andere

vakken.' Bij de kinderen constateert Emily een duidelijk effect. 'Ze voelen aan dat lesstof die we behandelen met spelling zinvol is. En dat zie je terug in hun betrokkenheid, actieve houding, enthousiasme en resultaten. Een grotere opbrengst kun je volgens mij niet realiseren.'

Meer informatie bij:

MatCusters@bco-onderwijsadvies.nl

Raf:

'Vorig jaar zat ik in groep 4, maar deed ik eigenlijk nooit mee met groep 5. Nu hebben we vaak lessen samen of werken we in groepjes. Ik vind dat fijner!'

* Dit artikel is een vervolg op 'We leren nu hoe kinderen rekenen' (nieuwsbrief januari 2016) en 'Een rekenles met hoge opbrengsten' (nieuwsbrief mei 2016), te vinden op www.bco-onderwijsadvies.nl/onze-nieuwsbrief

Betrokken rekenaars in de combinatiegroep

Beter rekenonderwijs door meer vakmanschap

Hoe kan het dat ons kind rekenen ineens leuk is gaan vinden? Een vraag van ouders aan Jessica Postma. De leerkracht én rekenexpert van basisschool De Laak in Wamel heeft er wel een antwoord op.

'Voor harde opbrengsten kun je kijken naar het Cito-leerlingvolgsysteem', stelt leerkracht Jessica Postma van groep 7-8. 'En dan zie je groei in vaardigheden.' Ze is lovend over rekenonderwijs in het kader van Kansrijke Combinatiegroepen, dat vorig jaar als pilot in groep 3-4 begon, maar inmiddels in alle klassen van De Laak is ingevoerd. Ook de Onderwijsinspectie prees de school recentelijk. Daarmee is De Laak niet alleen een voorbeeld voor andere scholen, het maakt ook de weg vrij om het predicaat Excellente School te verkrijgen.

Er wordt in de klassen gewerkt met rekenmaatjes. 'Ik zie dat de kinderen daardoor veel meer betrokken zijn bij de lessen en actiever zijn. Ze geven ook aan wanneer ze extra willen oefenen.' Jessica glundert door zulk gedrag. 'Het sluit aan bij onze visie om boeiend onderwijs te geven. We zien het eigenaarschap van de leerlingen groeien.'

Focus door het blokplan

De leerkrachten van De Laak kijken nu minder naar de methode. En waar nodig passen ze de methodetoetsen aan. Hun focus ligt op de leerlijnen en daarbij laten ze de onderwijsbehoefte van kinderen leidend zijn. Vervolgens maken ze werkbaar groepsplannen, blokplannen genoemd, met rekendoelen. 'In het blokplan bepaal je waar het mogelijk is om één instructie te geven. Je hoeft dan niet elke keer te hoppen van de ene naar de andere groep.' Dat geeft rust,

Het werken met rekenmaatjes levert actievere leerlingen op.

waardoor er meer tijd ontstaat voor verlengde instructie en rekengesprekjes met leerlingen. 'Je hoort dan bijvoorbeeld hoe ze aan de uitkomst van een rekensom zijn gekomen.'

Interne rekenexpert

Het traject met adviseur Anne van Bijnen maakte duidelijk dat er een interne rekenexpert nodig was, die ook een gezamenlijke taal binnen het team kon brengen. Jessica nam die rol op zich. Anne begeleidde haar in het opstellen van blokplannen en het coachen van collega-leerkrachten. 'Ik keek de kunst af en nu heb ik zelf de regie over het opstellen van blokplannen met een leerkracht.' Ook werd een opzet voor een digitaal borgingdocument gemaakt. Daarvoor maakten Anne en Jessica filmpjes tijdens de groepsbezoeken. Zowel van

didactische werkvormen als van rekengesprekken en organisatie. Stap voor stap nam Jessica de teambegeleiding van Anne over, waardoor de expertise zowel inhoudelijk als organisatorisch de school ingroeide.

Als belangrijkste opbrengst van de rekeraanpak noemt Jessica het toegenomen vakmanschap van de leerkrachten. 'De leerkrachten kijken naar de gestelde doelen in het blokplan en bepalen welke opdrachten uit de methode daarbij passen.' In het begin twijfelden collega's of ze het wel goed deden als ze hun lessen arrangeerden buiten de methode om. 'Nu ze de positieve resultaten zien, is hun vertrouwen gegroeid', concludeert Jessica.

Meer informatie bij:
AnnevanBijnen@bco-onderwijsadvies.nl

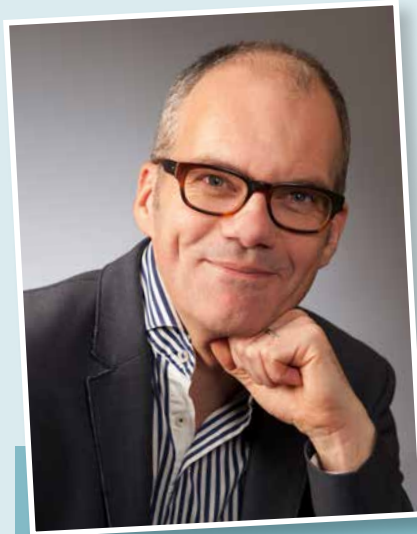
Column Innoveerkracht

De Pilotenparadox

Moderne vliegtuigen beschikken over een automatische piloot. Het maakt het werk van de menselijke piloot gemakkelijker. Je hoeft immers niet continu allerlei complexe combinaties van handelingen uit te voeren. Daarnaast heb je als piloot veel actuele informatie tot je beschikking. Ook dat maakt het werk gemakkelijker. Je zou kunnen denken: de piloot mag dan best wat minder goed zijn. Het tegendeel is waar: de piloot van nu moet beter zijn dan ooit.

Twee illustraties. In 2009 stort een Boeing van Turkish Airlines neer bij Schiphol. Aanleiding is een kapotte hoogtemeter. De automatische piloot reageert op de foutieve gegevens van dit apparaat en neemt de verkeerde beslissingen. De menselijke piloten raken in verwarring en weten niet wat ze moeten doen. De speelfilm 'Sully' vertelt een verhaal uit hetzelfde jaar. Piloot Chesley Sullenberger maakt een noodlanding met zijn vliegtuig op de Hudson bij New York. Beide motoren zijn uitgevallen door een botsing met een zwerm vogels. De optie om een noodlanding op een rivier te maken is in geen enkel systeem geprogrammeerd. Sullenberger neemt de beslissing op basis van jarenlange ervaring en helder denken. Alle inzittenden overleven het ongeluk.

Ook leerkrachten maken steeds meer gebruik van technologische hulpmiddelen en actuele informatie. Ze laten hun leerlingen sommen oefenen in adaptieve software, kunnen de progressie van elk kind op de voet volgen. Ze hebben toegang tot alle denkbare informatie, ook over de groei en ontwikkeling van kinderen. Het maakt het werk van de leerkracht gemakkelijker. Maar ook hier geldt: de leerkracht van nu moet beter zijn dan ooit. Alleen dan signaleer je het als een systeem verkeerde informatie gebruikt. Alleen dan begrijp je het als er iets misgaat en de software dat niet ziet. Alleen dan bedenkt je de best denkbare, maar misschien nooit eerder bedachte oplossing voor een acuut probleem.

Erno Mijland (Innofun) is publicist, adviseert onderwijsorganisaties over innovatie in leren en spreekt en traint rond thema's als toekomstgericht leren, gebruik van media in het leerproces en slimmer (samen)werken.

Als professional moet je stevig in je schoenen staan. De autoriteiten twijfelden aan het verhaal van Sullenberger dat beide motoren waren uitgevallen. Maar hij had het echt gevoeld: aan de vibraties van zijn toestel. Achteraf bleek hij gelijk te hebben.

Beter zijn dan ooit betekent: technologie gebruiken, informatie op waarde schatten, ervaringskennis en fingerspitzengefühl inzetten, helder, kritisch en creatief denken én vertrouwen op je kunnen.

Erno Mijland
ErnoMijland@innofun.nl

Conferenties en seminars

U bent van harte welkom.

**De rekencoördinator aan zet.
De regionale netwerkmiddag
voor rekencoördinatoren en
rekenspecialisten**

Datum: woensdag 31 mei 2017

Tijd: 14.00–18.00 uur

Locatie: BCO Onderwijsadvies Venlo

**Onderzoekscafé Leren dat je maakt
en raakt!**

Datum: dinsdag 30 mei 2017

Tijd: 17.00–19.30 uur

Locatie: Zuid-Limburg

Inschrijven: www.bco-onderwijsadvies.nl

Apps ondersteunen taalontwikkeling van kleuters

Weert pakt leesproblemen aan met Bouw!

In Weert draaien vier basisscholen proef met Bouw!, een bewezen effectief programma om leesproblemen te voorkomen of aan te pakken. Bouw! heeft bovendien een verrassend neveneffect, zo blijkt.

De Weerter Bouw!-coördinatoren krijgen tekst en uitleg. 'Groot voordeel is dat de methode geen extra belasting voor de leerkracht is.'

de twee. 'Wij zijn allebei intern begeleider. Als coördinator hebben we de tutores opgeleid. Zeker in het begin is het goed om erbij te zitten als leerling en tutor samen aan het werk zijn. Organisatorisch vraagt dat wel wat, maar het is goed te regelen.'

BCO Onderwijsadvies adviseert om Bouw! in te bedden in de zorgstructuur. Hoe dat zit en hoe het verder gaat in Weert, lees je op www.bco-onderwijsadvies.nl/bouw-past-prima-binnen-de-zorgstructuur

Meer informatie bij:
AnnemiekeVercoulen-Coppis@bco-onderwijsadvies.nl en
ArielleRaemakers@bco-onderwijsadvies.nl

Leerlingen met risico op leesproblemen oefenen bij Bouw! vier dagen per week een kwartier aan de computer, thuis of op school, begeleid door een tutor. Dat kan een ouderejaars leerling zijn, een ouder of vrijwilliger. De tutor geeft aanwijzingen, leest mee en corrigeert. Een tot anderhalf jaar later is er duidelijk resultaat, toont onderzoek aan: Bouw! zorgt voor ruim zestig procent minder leerlingen met leesproblemen en dyslexie.

Hoe eerder, hoe beter

Het programma is bedoeld voor leerlingen in de groepen 2, 3 en 4. Hoe eerder je ermee begint, hoe beter. Bij de scholen in Weert zijn kinderen uit groep 3 geselecteerd. 'Wij zijn vier maanden bezig, sommigen hebben echt al stappen voorwaarts gezet', zegt Frank Koolen, Bouw!-coördinator bij basisschool Het Dal. 'De leerlingen oefenen bij ons onder leiding, onder

begeleiding van een leerling uit groep 8. Mooi is dat de tutores het ook leuk vinden.'

Vaardigheden

Collega Nina Bühn van Montessorischool Weert onderschrijft dat. Ook daar zijn leerlingen van groep 8 tutor. Zij oefenen drie dagen per week met de leerlingen, de vierde dag doen ouders dat thuis. Het mes snijdt aan twee kanten, zegt ze. 'De leerlingen lezen beter en de tutores ontwikkelen andere vaardigheden. Sommigen bloeien helemaal op.' Het succes heeft de school geïnspireerd om de werkwijze verder door te voeren. 'Meerdere bovenbouwers zijn inmiddels tutor van een leerling uit de middenbouw. De meesten bij lezen, sommigen ook bij rekenen.'

Geen extra belasting

Groot voordeel van de methode is dat het geen extra belasting voor de leerkracht is, zeggen

BCO Onderwijsadvies

Wylrehofweg 11
5912 PM Venlo
Tel. 077 351 92 84
info@bco-onderwijsadvies.nl
www.bco-onderwijsadvies.nl

O2 Onderwijsadvies

Amerikalaan 70E
6199 AE Maastricht-Airport
Tel. 046 457 03 10
info@o2-onderwijsadvies.nl
www.o2-onderwijsadvies.nl

Innofun

Wylrehofweg 11
5912 PM Venlo
Tel. 077 851 01 20
info@innofun.nl
www.innofun.nl

